

Ασκήσεις στοιχειομετρίας στις αντιδράσεις αλκενίων

1. Όγκος ίσος με 4,48 L (σε STP) του υδρογονάνθρακα $\text{CH}_2=\text{CH}_2$, αντιδρά με H_2O , σε κατάλληλες συνθήκες και μετατρέπεται πλήρως σε μία χημική ένωση X. Να υπολογίσετε τη μάζα, σε g, της χημικής ένωσης X που παράγεται.
[9.2g]
2. 16,8 g προπενίου αντιδρούν πλήρως με νερό σε κατάλληλες συνθήκες. Να υπολογίσετε τη μάζα του κύριου προϊόντος.
[24g]
3. Σε ένα εργαστήριο πραγματοποιούνται τα παρακάτω πειράματα που αφορούν στο αιθένιο:
α) Ισομοριακές ποσότητες $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ και χλωρίου, $\text{Cl}_2(\text{g})$, αντιδρούν πλήρως σε κατάλληλες συνθήκες οπότε παράγονται 3,96 g προϊόντος. Να υπολογίσετε τον όγκο σε L (σε STP) του αιθενίου και τη μάζα του χλωρίου που αντέδρασαν.
β) 2,8 g $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ αντιδρούν πλήρως σε κατάλληλες συνθήκες με νερό, $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$, παρουσία H_2SO_4 ως καταλύτη, και παράγεται ουσία X. Με τα δεδομένα αυτά να υπολογίσετε πόση είναι η μάζα (σε g) της ουσίας X.
[α) 0,896L-2,84g, β) 4,6g]
4. Διαθέτουμε ποσότητα 0,3 mol ενός αλκενίου A.
α) Ποσότητα 0,1 mol του αλκενίου A καίγεται πλήρως οπότε παράγονται 8,8 g CO_2 . Να προσδιορίσετε το μοριακό τύπο του A.
β) Να υπολογίσετε τον όγκο αερίου H_2 , σε STP, που απαιτείται για την πλήρη υδρογόνωση ποσότητας 0,1 mol του αλκενίου.
γ) Να υπολογίσετε τη μάζα (σε g) του Br_2 που μπορεί να αντιδράσει με 0,1 mol του αλκενίου A.
[α) C_2H_4 , β) 2,24L, γ) 16g]
5. 10 L αερίου αλκενίου A κατά την πλήρη καύση τους σχηματίζουν 30 L CO_2 μετρημένα στις ίδιες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης.
α. Ποιος είναι ο μοριακός τύπος του αλκενίου A;
β. Μια ποσότητα από το αλκένιο A διαβιβάζεται σε νερό παρουσία H_2SO_4 , οπότε αντιδρά όλη η ποσότητα του αλκενίου και σχηματίζονται 30 g οργανικού προϊόντος B. Να υπολογίσετε τη μάζα του αλκενίου σε g που αντέδρασε.
[α) $v=3$, β) 21g]
6. 84 g ενός αλκενίου A αντιδρούν πλήρως με νερό, σε κατάλληλες συνθήκες, οπότε παράγονται 2 mol οργανικής ένωσης B. Να προσδιορίσετε τον συντακτικό τύπο της ένωσης A.
[$v=3$]
7. 4,2 g ενός αλκενίου απαιτούν για πλήρη αντίδραση 2,24 L H_2 , μετρημένα σε συνθήκες STP, παρουσία καταλύτη. Ποιος είναι ο συντακτικός τύπος του αλκενίου;
[$v=3$]
8. Όγκος αλκενίου ίσος με 4,48 L (σε STP), αντιδρά με H_2O (g), σε κατάλληλες συνθήκες και μετατρέπεται πλήρως σε 12 g χημικής ένωσης X. Να προσδιορίσετε το μοριακό τύπο του αλκενίου και της ένωσης X.
[$v=3$]
9. Διαθέτουμε δύο αλκένια το ένα είναι το προπένιο ($\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$) και το άλλο είναι άγνωστο (X).
α) Πόσα γραμμάρια προπενίου μπορούν να αποχρωματίσουν 0,1 mol βρωμίου (Br_2);
β) Πόσος είναι ο όγκος (σε L) του οξυγόνου (O_2) μετρημένος σε STP ο οποίος απαιτείται για την πλήρη καύση 4,2 g προπενίου;

- γ)** Να προσδιορίσετε το συντακτικό τύπο του άγνωστου αλκενίου (X) αν ξέρετε ότι 84 g αυτού απαιτούν για πλήρη αντίδραση 44,8 L αερίου υδρογόνου (H_2), μετρημένα σε STP.
[α) 4,2g, β) 10,08L, γ) $n=3$]
- 10.** 84 g C_3H_6 αντιδρούν με κόκκινο διάλυμα Br_2 σε CCl_4 8 % w/v και το αποχρωματίζουν. Να υπολογίσετε τον όγκο (σε mL) του διαλύματος Br_2 που αντέδρασε.
[4000mL]
- 11.** Διαθέτουμε 250mL διαλύματος βρωμίου σε τετραχλωράνθρακα με περιεκτικότητα 8% w/v. Πόσα γραμμάρια αιθενίου απαιτούνται για τον πλήρη αποχρωματισμό του διαλύματος; Πόσα γραμμάρια θα ζυγίζει το διβρωμοπαράγωγο που θα σχηματιστεί;
[3,5g, 23.5g]
- 12.** Όταν διαβιβάζονται 10,5 g αλκενίου A σε διάλυμα βρωμίου σε τετραχλωράνθρακα σχηματίζονται 50,5 g διβρωμοπαράγωγο. Να βρεθεί ο μοριακός τύπος του A.
[C_3H_6]
- 13.** Μάζα 4,2 g αερίου υδρογονάνθρακα με γενικό μοριακό τύπο C_nH_{2n} καταλαμβάνει όγκο 2,24 L μετρημένα σε STP.
α) Να βρείτε το μοριακό τύπο του υδρογονάνθρακα.
β) Να υπολογίσετε τον όγκο σε L αερίου υδροχλωρίου (HCl), μετρημένα σε STP, ο οποίος απαιτείται για την πλήρη αντίδραση με 0,4 mol αυτού του υδρογονάνθρακα.
[α) $n=3$, β) 8,96L]
- 14.** Για τις οργανικές ενώσεις A και B δίνονται οι εξής πληροφορίες:
Η ένωση A είναι ένα αλκένιο με 4 άτομα άνθρακα στο μόριό του.
Η ένωση B είναι ένα αλκάνιο. 29 g του αλκανίου B κατέχουν όγκο 11,2 L σε STP.
α) 11,2 g του αλκενίου A καίγεται πλήρως με την απαιτούμενη ποσότητα οξυγόνου. Να υπολογίσετε τα mol του οξυγόνου που απαιτούνται για την καύση.
β) Να βρείτε τον μοριακό τύπο του αλκανίου B.
γ) Να υπολογίσετε την μάζα σε g του νερού που θα παραχθεί αν η παραπάνω ποσότητα του αλκανίου B (29 g) καεί πλήρως με περίσσεια οξυγόνου.
[α) 1.2 mol, β) C_4H_{10} , γ) 45g]
- 15.** Δίνονται 21 g ενός αλκενίου (X) και ορισμένη ποσότητα αιθενίου.
α) Όλη η παραπάνω ποσότητα του αλκενίου απαιτεί 11,2 L υδρογόνου, μετρημένα σε STP, για να αντιδράσει πλήρως. Να προσδιορίσετε τον μοριακό τύπο του αλκενίου X.
β) Μια ποσότητα αιθενίου πολυμερίζεται πλήρως. Το πολυμερές που προκύπτει έχει σχετική μοριακή μάζα $M_r=56.000$. Να υπολογίσετε τον αριθμό μορίων του μονομερούς που συνθέτουν ένα μόριο του πολυμερούς.
[α) C_3H_6 , β) 2000]
- 16.** Μια ποσότητα ενός αλκενίου A απαιτεί για πλήρη αντίδραση 32 g βρωμίου (Br_2) και δίνει 43,2 g προϊόντος.
i) Να βρείτε το μοριακό τύπο του αλκενίου A.
ii) Να βρείτε τον συντακτικό τύπο του αλκενίου A αν αυτό με προσθήκη νερού (παρουσία H_2SO_4) μπορεί να δώσει μόνο ένα προϊόν. Να εξηγήσετε την απάντησή σας.
[C_4H_8]
- 17.** Όταν διαβιβαστεί ορισμένη ποσότητα αλκενίου (X) σε περίσσεια διαλύματος Br_2 , σχηματίζονται 101g ένωσης με $M_r=202$.
α) Να βρείτε τον μοριακό τύπο του αλκενίου X.
β) Η ποσότητα του αλκενίου χωρίζεται σε δυο ίσα μέρη.

- i) το πρώτο μέρος καίγεται πλήρως με την ακριβώς απαιτούμενη ποσότητα οξυγόνου. Να υπολογίσετε τον όγκο σε STP του O_2 που απαιτήθηκε για την καύση.
- ii) στο 2^ο μέρος γίνεται προσθήκη νερού. Να ονομάσετε το κύριο προϊόν που θα προκύψει και να βρείτε την μάζα του σε g.
[α) $v=3$, β) 25,2L-15g]
18. Ένα μίγμα, που αποτελείται από προπένιο και αιθένιο, έχει μάζα 7 g. Το μίγμα αυτό μπορεί να αποχρωματίσει 200 mL διαλύματος Br_2 σε CCl_4 , περιεκτικότητας 16% w/v. Να προσδιοριστεί η σύσταση του μίγματος σε mol.
[0.1 mol C_2H_4 και 0.1 mol C_3H_6]
19. Ένα μίγμα, που αποτελείται από CH_4 και C_2H_4 , έχει όγκο 5,6 L, μετρημένο σε συνθήκες STP. Το μίγμα μπορεί να αποχρωματίσει 200 mL διαλύματος Br_2/CCl_4 , περιεκτικότητας 12% w/v.
α) Να υπολογιστεί η κατ' όγκον σύσταση του μίγματος.
β) Το αέριο που δεν αντέδρασε με το διάλυμα Br_2 καίγεται πλήρως. Να υπολογιστεί η μάζα του CO_2 που σχηματίζεται.
[α) 0.1 mol CH_4 και 0.15 mol C_2H_4 , β) 4,4g]
20. Ένα μίγμα που αποτελείται από C_2H_4 και H_2 , έχει όγκο 11,2 L, μετρημένο σε συνθήκες STP. Το μίγμα μπορεί να αποχρωματίσει 400 mL διαλύματος Br_2/CCl_4 , περιεκτικότητας 8% w/v. Ποια είναι η σύσταση σε mol του μίγματος των δυο αερίων;
[C_2H_4 : 0.2 mol H_2 : 0,3 mol]
21. Ένα μίγμα αιθενίου και H_2 έχει μάζα 62 g και όγκο 112L, μετρημένο σε συνθήκες STP.
α) Ποια είναι η σύσταση του μίγματος;
β) Ποσότητα από το μίγμα ίση με 15,5 g θερμαίνεται παρουσία Ni. Ποια είναι η σύσταση σε mol του αερίου που προκύπτει μετά την αντίδραση;
[α) αιθένιο: 56g, H_2 : 6g, β) C_2H_6 : 0,5mol, H_2 : 0.25mol]
22. Αέριο μίγμα ενός αλκανίου και αιθενίου έχει όγκο 3,36 L, μετρημένο σε συνθήκες STP. Το μίγμα διαβιβάζεται σε περίσσεια διαλύματος Br_2 σε CCl_4 , οπότε το διάλυμα παρουσιάζει αύξηση μάζας ίση με 2,8 g.
α) Ποια είναι η σύσταση σε mol του αερίου μίγματος των δύο υδρογονανθράκων;
β) Το αέριο που δεν συγκρατήθηκε από το διάλυμα Br_2 σε CCl_4 καίγεται πλήρως και τα προϊόντα της καύσης διαβιβάζονται σε περίσσεια διαλύματος $Ca(OH)_2$, οπότε διαπιστώθηκε ότι εκλύθηκαν 3,36 L CO_2 μετρημένα σε STP συνθήκες. Ποιος είναι ο μοριακός τύπος του αλκανίου;
[α) αλκάνιο: 0,05 mol, C_2H_4 : 0,1mol β) C_3H_8]
23. Ένα μίγμα $CH_2 = CH_2$ και H_2 έχει όγκο 500 mL. Το μίγμα αυτό διαβιβάζεται σε καταλύτη Pt, οπότε σχηματίζεται αέριο προϊόν όγκου 300 mL. Να βρεθεί η σύσταση του αρχικού μίγματος, αν το αέριο προϊόν:
i) δεν αποχρωματίζει διάλυμα Br_2 σε CCl_4 ,
ii) αποχρωματίζει διάλυμα Br_2 σε CCl_4
Όλοι οι όγκοι μετρήθηκαν στις ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας.
[i) $CH_2 = CH_2$: 200mL , H_2 : 300mL ii) $CH_2 = CH_2$: 300mL , H_2 : 200mL]
24. Αέριο μίγμα, που αποτελείται από αλκάνιο A, αλκένιο B και H_2 , έχει όγκο 250 mL. Το μίγμα διοχετεύεται σε καταλύτη Ni, οπότε σχηματίζονται 150mL αερίου, το οποίο περιέχει μία μόνο χημική ένωση. Η ένωση αυτή με πλήρη καύση σχηματίζει 600 mL CO_2 . Να βρεθούν:
α) οι μοριακοί τύποι των ενώσεων A και B,
β) η κατ' όγκον σύσταση του αρχικού μίγματος.
Όλοι οι όγκοι μετρήθηκαν στις ίδιες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας.
[α) $A=C_4H_{10}$ και $B=C_4H_8$ β) $V_A=50mL$, $V_B=100mL$ και $V_{υδρογόνου}=100mL$]

Δίνονται τα ατομικά βάρη: H=1, C=12, O=16, Cl=35.5, Br=80